

**PRIPRAVA IN PODELJEVANJE
SUBSTITUCIJSKE/NADOMESTNE TERAPIJE – BUPRENORFIN
ALI BUPRENORFIN/NALOXON V AMBULANTI IN ZA DOMOV**

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 18.09
Stran od strani:	1/5
Velja od:	18. 5. 2022
Uporaba najmanj do:	18. 5. 2027
Izdaja:	1. verzija

1. Namen in cilji aktivnosti

Pravilna aplikacija zdravila.

Ključne besede: podjezična tableta, substitucijska terapija, buprenorfin

2. Aktivnost ZBN lahko izvede (skladno s kompetencami)

IZBN		Omejitev, pripomba
Bolničar negovalec	NE	
Tehnik zdravstvene nege	NE	
Diplomirana medicinska sestra	DA	
Diplomirana babica	NE	
Diplomirana medicinska sestra, 38. člen ZZDej-K	DA	Licenca za strokovno področje
Študent zdravstvene nege	NE	
Študent babiške nega	NE	

Predviden čas za izvedbo aktivnosti	10 minut
-------------------------------------	----------

Potrebno število oseb za izvedbo aktivnosti	Ena (1)
---	---------

Skrbnik NP		Sekcija MS in ZT v psihiatriji
------------	--	--------------------------------

3. Kratice uporabljene v protokolu

IZBN	Izvajalec zdravstvene / babiške nege	ZT	Zdravstveni tehnik
ZBN	Zdravstvena/babiška nega	dipl. m. s.	Diplomirana medicinska sestra
ZZDej-K	Zakon o zdravstveni dejavnosti	PAS	Psihoaktivna substanca
MS	Medicinska sestra		

4. Potrebni pripomočki

<ul style="list-style-type: none">• Vrečke za shranjevanje tablet,• škarje za rezanje blisterjev,• rezalnik za tablete,• kozarec za enkratno uporabo,• vrč z vodo ali sokom,• koš za odpadke,• razkužilo za roke,	<ul style="list-style-type: none">• ognjevarni sef za shranjevanje zdravil, zaradi zavarovanja dostopa,• izkaznice in potrdila za beleženje izdanega zdravila za domov,• antišokovni komplet,• Obrazec dnevna evidenca za vpis podeljenega zdravila,• Dnevnik porabe mamil (Obr.8.100),• Knjiga evidence mamil (Obr. 8,99).
---	--

**PRIPRAVA IN PODELJEVANJE
SUBSTITUCIJSKE/NADOMESTNE TERAPIJE – BUPRENORFIN
ALI BUPRENORFIN/NALOXON V AMBULANTI IN ZA DOMOV**

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 18.09
Stran od strani:	2/5
Velja od:	18. 5. 2022
Uporaba najmanj do:	18. 5. 2027
Izdaja:	1. verzija

5. Potek/izvedba aktivnosti zdravstvene nege

		Opombe
1	Preverimo identifikacijo pacienta in naročilo na terapevtskem listu/kartonu za odmerek zdravila. <ul style="list-style-type: none">• Identifikacija z osebnim dokumentom,• kartica zdravstvenega zavarovanja.	Preprečimo napake pri izvajanju aktivnosti. Preprečimo zamenjavo pacienta ali zlorabo s strani pacienta.
2	Pred posegom si razkužimo roke.	Preprečimo okužbo.
3	Izvedemo pred-aplikacijsko oceno (Ocenimo stanje pacienta na osnovi splošnega in usmerjenega opazovanja ter njegovega komuniciranja).	Pacienta ob prihodu vprašamo po splošnem počutju Splošno opazovanje ter ocena pacientovega stanja: <ul style="list-style-type: none">• splošno: higiena, urejenost, drža telesa,• komunikacija – verbalna in neverbalna - prihod v ambulanto za podeljevanje substitucijske terapije z upoštevanjem osnovnih pravil bontona,• odnos do ostalih pacientov in osebja. Usmerjeno opazovanje pacienta, glede na spremenjen izgled in vedenje zaradi zaužitja psihoaktivne substance (PAS) ali bolezenskih stanj: <ul style="list-style-type: none">• heroin: upočasnjenost, zaspanost, motnje govora, ozke zenice,• alkohol: motnje v ravnotežju, motnje govora, alkoholni zadah,• kokain: hiperaktivnost, napadalnost, prekomerno in hitro govorjenje,• široke zenice,• marihuana: vonj po "travi", rdeče oči, počasen ali hiter govor, zmedenost, široke zenice,• pomirjevala: upočasnjenost, lahko vidne sledi vdihavanja PAS okrog nosu, nerealno govorjenje,• barva beločnic (akutni hepatitis),• bledica, vročica (sepsa in druge okužbe),• težko dihanje, nemir, znojenje (embolija),• motnje pri hoji (lokalne okužbe zaradi vbrizgavanja PAS v dimljah in drugje). V KOLIKOR OCENIMO, DA JE PRI PACIENTU PRISOTEN NEMIR S TENDENCAMI NASILNEGA VEDENJA IN/ALI SUM NA AKUTNO INTOKSIKACIJO ALI BOLEZEN PACIENTA PRED NADALJEVANJEM AKTIVNOSTI USMERIMO K ZDRAVNIKU.

**PRIPRAVA IN PODELJEVANJE
SUBSTITUCIJSKE/NADOMESTNE TERAPIJE – BUPRENORFIN
ALI BUPRENORFIN/NALOXON V AMBULANTI IN ZA DOMOV**

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 18.09
Stran od strani:	3/5
Velja od:	18. 5. 2022
Uporaba najmanj do:	18. 5. 2027
Izdaja:	1. verzija

4	Pacienta seznanimo s pravilnim načinom zaužitja buprenorfina ali buprenorfin/naloxona (obvezna navodila diplomirane medicinske sestre (dipl. m. s.) pred aplikacijo zdravila).	<ul style="list-style-type: none">• Pridobimo pacientovo sodelovanje.• Pacientu pojasnimo, da je zdravilo buprenorfin ali buprenorfin/naloxon podjezična tableta, ki deluje le v primeru, da se stopi pod jezikom, zdravilo se ne žveči in ne pogoltne, ker tako ne bo učinkovalo.• Pacienta seznanimo, da pred zaužitjem zdravila ne pije kave, gaziranih pijač in ne kadi (s tem preprečujemo izsušitev ustne sluznice).• Pacientu lahko ponudimo sok ali vodo preden prejme zdravilo.• Dipl. m. s mora poznati možne neželene učinke zdravila.
5	Pod nadzorom dipl. m. s. pacient zaužije odmerek predpisanega zdravila.	<ul style="list-style-type: none">• Pacientu ponudimo zdravilo iz ovoja (blistra), ki ga vstavi pod jezik in ga tam raztopi, kar običajno traja od 5 do 10 minut.• Pacienta opozorimo, da med aplikacijo zdravila ne govori, s tem preprečimo nepravilno zaužitje zdravila
6	Pogovor s pacientom po zaužitju.	<ul style="list-style-type: none">• Preprečimo odnašanje zdravila iz ambulante (za namen prodaje, zlorabe ali z namenom, da bi vzel drugo psihoaktivno snov).• Preprečimo prenos okužb (posredovanje zdravila med pacienti odvisnimi od prepovedanih drog iz ust direktno v druga usta).
7	Pacient prejme buprenorfin/naloxon ali buprenorfin za domov po predhodnem zaužitju dnevnega odmerka za tekoči dan pod nadzorom dipl. m. s.	S tem preverimo potrebo po dnevnem odmerku in zmanjšamo možnost zlorabe.
8	Po naročilu zdravnika pacientu izdamo predpisan odmerek zdravila za domov.	Skupaj s pacientom preverimo število prejetih odmerkov, da preprečimo napake in morebitne nesporazume.
9	Pacienta seznanimo z navodilom o pravilnem ravnanju in jemanju zdravila.	Zdravilo je potrebno shranjevati nedosegljivo otrokom! Shranjuje se v originalni ovojini za zagotovitev zaščite pred svetlobo in vlago.
10	Dokumentiranje.	Dokumentiranje podeljenega zdravila v dnevno evidenco porabe, oz. kartoteko pacienta, dnevnik porabe mamil (Obr.8,100) in računalniški program. Predpisan odmerek zdravila, ki ga odnese domov, oziroma iz ambulante pa v predpisano izkaznico, s katero se pacient izkaže, da prejema zdravilo za zdravljenje odvisnosti.

 <p>Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije</p> <p>Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana Tel: 01 544 54 80 e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si</p>	<p>NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE</p> <p>PRIPRAVA IN PODELJEVANJE SUBSTITUCIJSKE/NADOMESTNE TERAPIJE – BUPRENORFIN ALI BUPRENORFIN/NALOXON V AMBULANTI IN ZA DOMOV</p>	Št. dokumenta/koda:	UČE NP 18.09
		Stran od strani:	4/5
		Velja od:	18. 5. 2022
		Uporaba najmanj do:	18. 5. 2027
		Izdaja:	1. verzija

6. Opombe, omejitve protokola:

/

7. Temeljna literatura:

Ažman, M., & Prestor, J. (Eds.). (2019). *Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege*. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

https://www.zbornica-zveza.si/sites/default/files/doc_attachments/dokument_kpa_vzbn_16.5.2019_sprejete.pdf [28. 7. 2021]

College of Psychiatrists of Ireland. (b.d.). *Clinical Guidelines for Opioid Substitution Treatment*.

Retrieved October 28, 2021 from <https://www.hse.ie/eng/services/publications/primary/clinical-guidelines-for-opioid-substitution-treatment.pdf>

Health and Human Services Department (2021, April 28). *Practice Guidelines for the Administration of Buprenorphine for Treating Opioid Use Disorder*.

Retrieved October 28, 2021 from

<https://www.federalregister.gov/documents/2021/04/28/2021-08961/practice-guidelines-for-the-administration-of-buprenorphine-for-treating-opioid-use-disorder>

8. Podrobnejša in dodatna navodila - povezava z drugimi dokumenti (priloge k NP)

Številka priloge	Naziv dokumenta

9. Pregled zadnjih sprememb v dokumentu

Zap. št.	Sprememba v točki:	OPIS SPREMEMBE

Zbornica zdravstvene in babiške nege
Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester,
babič in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana
Tel: 01 544 54 80
e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si

NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

**PRIPRAVA IN PODELJEVANJE
SUBSTITUCIJSKE/NADOMESTNE TERAPIJE – BUPRENORFIN
ALI BUPRENORFIN/NALOXON V AMBULANTI IN ZA DOMOV**

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 18.09
Stran od strani:	5/5
Velja od:	18. 5. 2022
Uporaba najmanj do:	18. 5. 2027
Izdaja:	1. verzija

10. Potrditev dokumenta

	organ	Številka sklepa	datum	Odgovorna oseba/podpis
I. SKLEP SKRBNIKA NACIONALNEGA PROTOKOLA	Delovna skupina za nacionalne protokole ZBN	1/2022	4. 3. 2022	Klavdija Potočnik
II. SKLEP O USTREZNOSTI NACIONALNEGA PROTOKOLA	Upravni odbor Zbornice - Zveze	169/17	18. 5. 2022	Monika Ažman

Distribucija dokumenta: interna uporaba
Klas. znak 711

objava na spletni strani mapa strokovne sekcije drugo: _____

Original dokumenta se nahaja v IS. Vse natisnjene kopije se smatrajo kot informativne in ne podležejo sistemu sprememb.